

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

govtech
Polska

IBE

INSTYTUT
BADAN
EDUKACYJNYCH

SCENARIUSZ LEKCJI

DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

KAMPANIA EDUKACYJNA DOTYCZĄCA WALKI
Z DEZINFORMACJĄ I NAUKĄ WERYFIKACJI TREŚCI
PUBLIKOWANYCH W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH,
WIADOMOŚCIACH I INTERNECIE.

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI

ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa
www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka

AUTOR SCENARIUSZA:

Centrum Analiz i Rozwoju
Edukacji Obywatelskiej,
Instytut Badań Edukacyjnych

POLSKA AGENCJA PRASOWA

ul. Bracka 6/8
00-502 Warszawa
www.pap.pl

KONSULTACJE PROGRAMOWE:

Pełnomocnik Ministra Edukacji
i Nauki ds. podstaw programowych
i podręczników
Departament Kształcenia Ogólnego
i Podstaw Programowych
Ministerstwo Edukacji i Nauki

GOVTECH POLSKA

Kancelaria Premiera Rady Ministrów
ul. Aleje Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa
www.gov.pl/web/govtech

PROJEKT GRAFICZNY I PRZYGOTOWANIE DO DRUKU

take studio™

INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH

ul. Górczewska 8
01-180 Warszawa
www.ibe.edu.pl

WPROWADZENIE

W wyniku rozwoju technologii i społeczeństwa informacyjnego, nie tylko Polskę, ale cały świat, zalewa fala wszechobecnej dezinformacji. Zjawisko to w ostatnich latach znacznie przybrało na sile i z łatwością rozprzestrzenia się na skalę globalną. Fałszywe wiadomości, lub częściej „fake newsy”, to celowo wprowadzane w obieg informacyjny wiadomości w całości lub części nieprawdziwe. Ich celem jest zmiana postawy lub reakcji wobec aktualnych wydarzeń, wzrost paniki, wyrządzenie krzywdy, destabilizacja systemu, chęć skłócenia lub zszokowania społeczeństwa. Bardzo często rozpowszechniane są za pomocą agresywnych i zautomatyzowanych technik, takich jak boty, sztuczna inteligencja czy trollowanie. Ponadto, powodem manipulacji jest często brak kompetencji twórców tekstów, ponieważ autorem fake newsa może być każdy. Selekcji informacji w mediach społecznościowych dokonują sami użytkownicy, reagując, komentując i udostępniając na swoich profilach wybrane komunikaty – te, które wcześniej udostępnili ich znajomi lub członkowie tej samej grupy, a więc osoby bliskie i zaufane. W ten sposób wiadomość ulega wzmocnieniu i zaczyna rozprzestrzeniać się szerzej, niezależnie od pierwotnego źródła i autora.

Nieprawdziwe i niezwerifikowane informacje są społecznie szkodliwe i niosą za sobą realne zagrożenie. Wśród setek napływających wiadomości i komunikatów ciężko jest odszukać te, które są wiarygodne. Brakuje narzędzi i wiedzy, aby rozróżnić prawdę od manipulacji i kłamstwa. Młodzi ludzie lubią być na bieżąco i potrzebują mieć dostęp do informacji w pierwszej kolejności, przez co szybko i bez ich wcześniejszej weryfikacji przekazują je dalej. Według analiz MIT Media Lab fake newsy rozchodzą się sześć razy szybciej niż prawdziwe informacje i mają średnio 70% więcej szans na bycie udostępnionymi. Ta wszechobecna dezinformacja może działać na społeczeństwo zniechęcająco i wpływać na wycofanie, spadek zainteresowania i popadanie w bierność. Aktywne społeczeństwo obywatelskie jest pierwszą linią oporu dla rozprzestrzeniania się dezinformacji, a budowanie świadomości na temat prawdziwych intencji twórców fake newsów ma bezpośredni wpływ na indywidualne i zbiorowe decyzje i działania.

W walce ze zjawiskiem dezinformacji kluczową rolę odgrywa edukacja wszystkich grup społecznych i wiekowych, rozumiana jako długofalowy proces uczenia się przez całe życie. Niezbędnymi i niezwykle ważnymi są działania mające na celu rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i kompetencji cyfrowych, szczególnie u młodych ludzi. Wiedza o naturze mediów, poparta umiejętnością analizy treści, a także wyrabianie nawyku weryfikacji autorów i źródeł pozyskiwanych informacji, są konieczne, aby dostrzegać potencjalne zagrożenia i wiedzieć, jak w ich kontekście się zachować.

W odpowiedzi na te potrzeby, we współpracy z Polską Agencją Prasową, zrealizowane zostało szkolenie wideo dotyczące fake newsów, które dodatkowo uzupełnione jest o scenariusze zajęć oraz ćwiczenia praktyczne. Podczas zajęć uczniowie dowiedzą się jak świadomie korzystać z mediów społecznościowych, jakie mechanizmy stoją za powstaniem fake newsów, kto i w jakim celu je produkuje i dystrybuuje, oraz jak sobie z nimi radzić. W ramach kampanii chcemy zwrócić uwagę na skalę problemu, jakim jest dezinformacja. Ponadto, chcemy poszerzyć wiedzę społeczeństwa, a także dać narzędzia, aby ich działania i podejmowane decyzje były świadome, spokojne i oparte na faktach.

SCENARIUSZ LEKCJI DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

ODBIORCY:

uczniowie szkół ponadpodstawowych

CZAS ZAJĘĆ:

40-45 min – 1 godzina lekcyjna

CELE OGÓLE:

- uświadomienie problemu istnienia dezinformacji w mediach społecznościowych, wiadomościach i Internecie;
- uświadomienie i wskazanie zagrożeń związanych z nieprawdziwymi informacjami i konieczności odpowiednich reakcji na nie;
- zwiększenie kompetencji w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- zwiększenie kompetencji w zakresie analizowanych informacji i komunikatów;
- rozwój umiejętności krytycznego myślenia;
- utrwalanie bezpiecznych zachowań.

CELE OPERACYJNE:

Uczeń:

- potrafi zdemaskować wiadomości nieprawdziwe i dostrzega wynikające z nich zagrożenia;
 - wie, jak się właściwie zachować w sytuacji zetknięcia z dezinformacją;
 - posiada umiejętność krytycznej analizy treści oraz weryfikacji autorów i źródeł pozyskiwanych informacji;
 - rozumie, że dzięki swojej postawie może mieć realny wpływ na zatrzymanie rozprzestrzeniania się nieprawdziwych informacji.
-

REALIZATORZY:

pedagodzy, psychologowie, nauczyciele zajmujący się profilaktyką zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.

REALIZACJA:

podczas pracy z klasą w szkole lub w czasie dodatkowych zajęć poza systemem szkolnym

METODY NAUCZANIA:

- burza mózgów,
 - mapa myśli,
 - wymiana myśli,
 - praca z kartą pracy.
-

FORMY PRACY:

- zbiorowa,
 - indywidualna,
 - grupowa.
-

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- szkolenie video,
- scenariusz lekcji,
- karta pracy i zawarte w niej ćwiczenia praktyczne.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

CZĘŚĆ WSTĘPNA

Powitanie uczniów przez osobę prowadzącą spotkanie, podanie tematu zajęć oraz omówienie zasad pracy (5 min)

CZĘŚĆ GŁÓWNA

1. Wprowadzenie – dyskusja moderowana

Zabawa w "GŁUCHY TELEFON"

Nauczyciel podaje uczniowi hasło "Szczepionki mRNA nie zmieniają ludzkiego DNA". Uczniowie szeptem przekazują sobie usłyszane hasło, a ostatni z uczniów wymawia je na głos.

→ POKAZANIE PROCESU ZNIEKSZTAŁCENIA PRZEKAZANEJ INFORMACJI I POJAWIENIA SIĘ DEZINFORMACJI.

Nauczyciel prosi uczniów o rozwinięcie definicji dezinformacji i moderuje dyskusję na temat fake newsów poprzez zadawanie pytań pomocniczych:

- Co wiecie na temat dezinformacji?
- Czy wiecie czym jest fake news?
- Kto może je tworzyć? Jaki jest ich cel?
- Czy ktoś z Was spotkał się z fake newsami?
- Jak myślicie, gdzie najczęściej można spotkać się z fake newsami?
- Z jakimi nieprawdziwymi wiadomościami mieliście w ostatnim czasie kontakt? Czego dotyczyły te komunikaty?
- Czy czytając jakieś wiadomości lub komunikaty zastanowiło Was, czy są prawdziwe? Czy sprawdzaliście ich wiarygodność na innych portalach?
- Co zrobiliście po spotkaniu się z nieprawdziwą informacją?

Prowadzący zajęcia zachęca do debaty na temat dezinformacji i manipulacji w mediach. Uczniowie dzielą się swoją wiedzą.

Nauczyciel **przekazuje uczniom materiały do ćwiczeń praktycznych i włącza pierwszy blok szkolenia wideo.**

Po zakończeniu pierwszego bloku tematycznego prowadzi dyskusję na temat sposobów reagowania na fake newsy, miejsc, gdzie mogą być rozpowszechniane i konsekwencji niewłaściwego zachowania po zetknięciu z dezinformacją. Nauczyciel zachęca uczniów do podzielenia się swoimi doświadczeniami w tym zakresie. Wspólnie z uczniami określa właściwe zasady postępowania i podsumowuje zdobytą wiedzę przy pomocy mapy myśli.

Nauczyciel włącza uczniom **drugi blok** szkolenia wideo.

Co należy zrobić w przypadku spotkania się z fake newsem?
Jak się zachować?

- Na spokojnie go przeczytaj
- Spróbuj przeanalizować rzetelność strony/autora z której wiadomość lub komunikat pochodzi.
- Oceń jakie emocje towarzyszą tej wiadomości - artykuły godne zaufania utrzymane są w spokojnym tonie. Ocena emocji - co czuję, gdy to czytam?
- Bądź nieufny i krytyczny. Sprawdź tę informację w przynajmniej dwóch niezależnych źródłach, np. na dużych portalach informacyjnych, w aplikacji FakeHunter.
- Jeśli wiadomość wzbudza u Ciebie brak zaufania, to najprawdopodobniej jest nieprawdziwa - nie udostępniaj jej dalej.

Wskazówki dla prowadzących:

Nauczyciel moderuje dyskusję na temat fake newsów. Prosi uczniów, aby na podstawie zdobytej wiedzy opracowali ćwiczenia praktyczne.

Opracowania te niech odbywają się samodzielnie, następnie wspólnie można sprawdzić i przedyskutować ich treść. Nauczyciel zachęca uczniów do burzy mózgów, wskazuje na słowa klucze, które mogą naprowadzić do znalezienia odpowiedniego sformułowania wskazującego nieprawdziwość informacji.

UWAGA.

Nie wszystkie informacje zawarte w kartach prac są informacjami fałszywymi.

Po wykonanych ćwiczeniach praktycznych i wspólnym ich omówieniu, nauczyciel włącza uczniom **trzecią część bloku** szkoleniowego.

- Gdzie możemy sprawdzić informację, która nie wzbudziła naszego zaufania?
 - Media społecznościowe nie są najlepszym źródłem informacji.
 - Nie tylko udostępnianie i przekazywanie wiadomości dalej zwiększa jej zasięg – reakcja na post lub komentarz również.
 - Zawsze sprawdzaj! Jeśli uważasz, że dana informacja jest szkodliwa społecznie, albo może mieć negatywny wpływ na czyjeś zachowanie – zgłoś ją Fact-checkerom. Dzięki temu szybko i rzetelnie zostanie sprawdzona, a Ty otrzymasz informację o tym, czy jest prawdziwa czy nie.
-

2. Ćwiczenie w grupach

Nauczyciel dzieli klasę na grupy, których zadaniem będzie przygotowanie plakatów na temat walki z dezinformacją w mediach. Każda grupa ma za zadanie opracować plakat – np. ilustrujący zasady rozszyfrowywania fake newsów. Liderzy grupy prezentują przygotowane plakaty, które później mogą zostać powieszona na hoku szkoły.

CZEŚĆ KOŃCOWA

Podsumowanie

Nauczyciel podsumowuje zdobyte podczas szkolenia informacje:

- Bądź nieufny w stosunku do docierających wiadomości. Jeśli coś Cię niepokoi, sprawdź rzetelność komunikatu na innych portalach;
- Spokojnie przeanalizuj komunikat. Sprawdź źródło i autora. Poszukaj, czy podobna wiadomość znalazła się na łamach dużych portali informacyjnych;
- Jeśli coś wzbudza Twoją niepewność - nie reaguj, nie komentuj, nie udostępniaj. Zgłoś wiadomość do weryfikacji.

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

Z KARTAMI PRAC

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

Zagadnienia, które zostaną podjęte podczas zajęć:

FAKE NEWS

publikowana w mediach (tradycyjnych, elektronicznych lub internetowych) informacja w całości lub części fałszywa, której celem jest wprowadzenie odbiorców w błąd, zmiana postawy lub reakcji wobec aktualnych wydarzeń, wzrost paniki, destabilizacja systemu, chęć skłócenia lub zszokowania społeczeństwa. Fake newsy mogą udawać informacje prawdziwe, informacje w mediach lub nawet treści naukowe.

DEZINFORMACJA

celowe działanie, mające na celu sfabrykowanie lub zaburzenie przekazu informacyjnego dla osiągnięcia wybranych korzyści (finansowych, społecznych, politycznych, etc.) i wprowadzenia w błąd odbiorcy (osoby/grupy/populacji) przekazu dezinformacyjnego.

TROLL

prawdziwy użytkownik działający w sieci, najczęściej na zlecenie innych podmiotów. Jego zadaniem jest publikowanie szkodliwych treści, które wzbudzając emocje tworzyć będą podziały i kontrowersje. Często działa w ramach większej struktury, którą nazywamy farmą trolli.

BOTY

programy służące do wykonywania określonych czynności przez maszynę na polecenie człowieka. W mediach społecznościowych występują jako zautomatyzowane konta, których głównym celem jest szybkie reagowanie na określone treści i tworzenie nowych.

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE

SZTUCZNA INTELIGENCJA

termin ogólny, obejmujący szereg metod umożliwiających maszynom i kodom naśladowanie ludzkiej inteligencji. Przykładami sztucznej inteligencji, która nas otacza są asystent głosowy w smartfonie, filtrowanie spamu i automatyczna klasyfikacja wiadomości e-mail, proponowana najlepsza trasa dojazdu do miejsca docelowego.

ALGORYTMY MEDIÓW SPOŁECZNOŚCIOWYCH

jest to kompilacja danych i reguł, które decydują o tym, jakie treści użytkownicy będą widzieć na platformie. Algorytmy wykorzystywane są do obliczeń, przetwarzania danych i automatycznego wnioskowania. Rozpoznają wzorce zachowań w taki sposób, aby treści docierające do odbiorcy były idealnie dopasowane do jej preferencji i zainteresowań.

FAKT

to co zaszło, lub zachodzi w rzeczywistości.

OPINIA

przekonanie o czymś, pogląd na jakąś sprawę.

ŹRÓDŁO INFORMACJI

miejsce (osoba/portal internetowy/medium) z którego pozyskujemy daną informację.

01. SPIS POWSZECHNY

„Przesiedleńców z Ukrainy w Polsce za chwilę będzie już tylu, że nie wystarczą dla nich ośrodki, hotele, lokale komunalne i mieszkania pożytecznych idiotów. Będą potrzebowali dla nich naszych nieruchomości. Teraz już wiadomo, po co był spis powszechny i takie a nie inne pytania” – brzmi weryfikowany wpis opublikowany 15 marca na Twitterze. To nieprawda, że rząd zorganizował w ubiegłym roku Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, aby poznać zasoby lokalowe Polaków i relokować do ich mieszkań

„Przesiedleńców z Ukrainy w Polsce za chwilę będzie już tylu, że nie wystarczą dla nich ośrodki, hotele, lokale komunalne i mieszkania pożytecznych idiotów. Będą potrzebowali dla nich naszych nieruchomości. Teraz już wiadomo, po co był spis powszechny i takie a nie inne pytania” – brzmi weryfikowany wpis opublikowany 15 marca na Twitterze.

To nieprawda, że rząd zorganizował w ubiegłym roku Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, aby poznać zasoby lokalowe Polaków i relokować do ich mieszkań uchodźców z Ukrainy. Spis został zaplanowany i przeprowadzony wiele miesięcy przed wybuchem wojny rosyjsko-ukraińskiej. Uchodźcy mają zapewnione miejsca zakwaterowania, a dane o tym, jak mieszkają Polacy są potrzebne instytucjom odpowiedzialnym za rozwój mieszkalnictwa w Polsce. Spis został przeprowadzony od 1 kwietnia do 30 września 2021 r. Jednym z jego celów było rzeczywiście uzyskanie informacji o wielkości, jakości i wykorzystaniu zasobów mieszkaniowych Polaków oraz ustalenie, jakie zmiany zaszły od poprzedniego spisu z 2011 r. Jednak taki jego zakres został określony w ustawie, którą Sejm przyjął w sierpniu 2019 r. – ponad dwa lata przed inwazją Rosji na Ukrainę, kiedy nikt nie mógł przewidzieć, że Polska stanie się miejscem masowego napływu uchodźców wojennych zza wschodniej granicy. Jaki zatem cel przyświecał Głównemu Urzędowi Statystycznemu, gdy pytał w ankietach o warunki lokalowe Polaków? Jak wyjaśnia GUS na swojej stronie internetowej, informacje o tym, jak mieszkają Polacy są potrzebne instytucjom państwowym, m.in. Ministerstwu Rozwoju i Technologii, do przygotowywania programów mieszkaniowych i strategii dotyczących mieszkalnictwa na kolejne lata.

Źródło:

<https://fakehunter.pap.pl/raport/9885ca31-0f1c-4846-a901-a6ddefc6e54a>

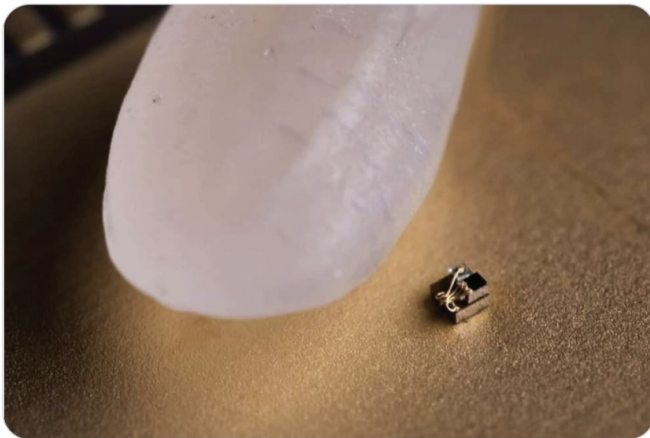
02. COVID19 I NANOCHIP

Krzysztof Antysyst
@Antysyst

...

Tak wygląda nanochip w porównaniu do ziarenka ryżu ... To właśnie taki nanochip będzie się znajdował w szczepionce na #COVID19 ! To właśnie po to była ta pseudo #pandemia , żeby całą populację ziemi oznaczyć i inwigilować jak stado baranów!

11:20 AM · 25 cze 2020 · Twitter Web App

66 Tweetów podanych dalej 14 Cytatów z Tweeta

96 Polubień

16.03.2020, na Facebooku, znalazł się np. tekst głoszący, że amerykański rząd pracuje nad szczepionką na COVID-19 zawierającą czip RFID (działający w technologii umożliwiającej identyfikację za pomocą fal radiowych, dostępnej od lat 70-tych ubiegłego wieku), który posłuży do śledzenia trasy, po której przemieszcza się osoba zaszczepiona, prędkości z jaką się porusza, a nawet do badania jej układu krwionośnego. Nie jest prawdą, że w szczepionce na nowego koronawirusa znajdzie się mikroczip umożliwiający śledzenie zaszczepionych osób. To jedna z popularnych teorii spiskowych krążących w sieci. Wpisy o rzekomych planach zaczipowania ludzkości przy okazji walki z COVID-19 pojawiły się w mediach społecznościowych w marcu 2020 roku i wielokrotnie je dementowano.. Weryfikacją tej informacji zajęła się m.in. platforma factcheckingowa Politifact (należąca do Poyntner Institute, założona wcześniej przez „Tampa Bay Times” na Florydzie). Cytowany przez tę platformę dr Wilbur Chen, naukowiec z Centrum badań nad szczepionkami a Uniwersytecie w Maryland w USA stwierdził, że pomysł umieszczenia takiej technologii w szczepionce jest niedorzeczny, choćby ze względu na niewielką średnicę samej igły, przez którą nanoczip RFID (wielkości ziarenka

ryżu) nie przejdzie. Autor zgłoszonego wpisu przekonuje jednak, że czipy służące do inwigilacji będą naprawdę mikroskopijnej wielkości. Jako dowód umieszcza zdjęcie, na którym widzimy urządzenie elektroniczne znacznie mniejsze niż ziarnko ryżu. W rzeczywistości jest to fotografia przedstawiająca najmniejszy komputer na świecie, wyprodukowany na Uniwersytecie Michigan w 2018 roku. To mikrouządzenie zostało zaprojektowane do mierzenia temperatury w skupiskach komórek.

Źródło:

<https://fakehunter.pap.pl/raport/9885ca31-0f1c-4846-a901-a6ddefc6e54a>

03. BRAK PALIWA

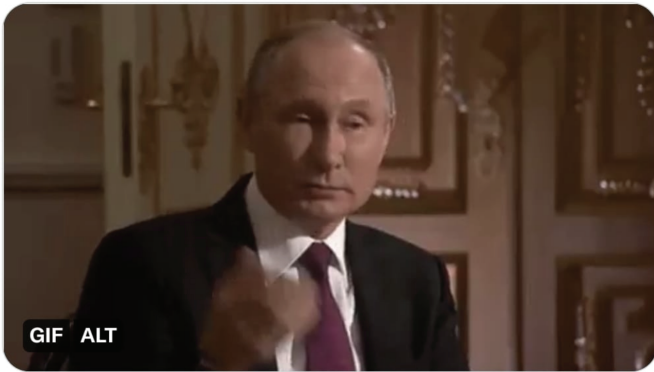
Doktor Niedziele #malpiaospa
@DNiedziele

...

I tak się dzieje. Na niektórych stacjach już brakuje paliwa (nawet cena nie jest wyświetlana).

Tak się przegrywa wojnę bez brania w niej udziału.

Polak potrafi 🇵🇱💪

„I tak się dzieje. Na niektórych stacjach już brakuje paliwa (nawet cena nie jest wyświetlana). Tak się przegrywa wojnę bez brania w niej udziału. Polak potrafi” – pisze autor posta. To nieprawda. Koncerny i eksperci zapewniają, że Polska posiada wystarczające zapasy paliwa. „Polska jest zabezpieczona przed nieprzewidzianymi sytuacjami w obszarze ropy i paliw. To możliwe dzięki działaniom kluczowych podmiotów polskiego rynku naftowo-paliwowego – podały PKN Orlen, Grupa Lotos i PERN. Spółki zapewniły, że Polska jest zabezpieczona na wypadek braku dostaw ropy ze wschodu” – informował PAP. „PKN Orlen, Grupa Lotos i PERN monitorują sytuację na bieżąco i są przygotowane na każdy scenariusz. Polska dysponuje odpowiednimi zapasami surowca i zdywersyfikowanymi, różnorodnymi, źródłami dostaw ropy naftowej” – czytamy w depeszy PAP.

„PKN Orlen, Grupa Lotos i PERN monitorują sytuację na bieżąco i są przygotowane na każdy scenariusz. Polska dysponuje odpowiednimi zapasami surowca i zdywersyfikowanymi, różnorodnymi, źródłami dostaw ropy naftowej” – czytamy w depeszy PAP. Przed dezinformacją w tej sprawie rzekomo szybujących cen i problemów z dostępnością paliw przestrzegał wieczorem również Karol Manys, rzecznik resortu aktywów państwowych: „Uwaga na dezinformację na temat rzekomo szybujących cen i problemów z dostępnością paliw. Dostawy są w pełni zabezpieczone a ceny stabilne. Paliwa nie zabraknie! Fakenews-y i sianie paniki to element rosyjskiej wojny informacyjnej” – napisał w czwartek na Twitterze rzecznik MAP, o czym informował PAP.

Źródło:

<https://fakehunter.pap.pl/raport/bb055db2-dbfe-4016-b9d2-fc3297cf297e>

04. PŁYN LUGOLA

Rzeczywiście, od początku wojny na Ukrainie farmaceuci odnotowują ogromne zainteresowanie płynem Lugola. W wielu aptekach preparat został wyprzedany i jest praktycznie niedostępny w hurtowniach. Państwowa Agencja Atomistyki odradza przyjmowanie tego i innych preparatów ze stabilnym jodem. Sytuacja radiacyjna w kraju pozostaje w normie. Płyn Lugola znikł jak maseczki i kombinezony na początku pandemii. „Historycy i spekulanci zrobili swoje, będą sobie do kawy dolewać” – brzmi zgłoszony do weryfikacji wpis na Twitterze. To prawda, farmaceuci w całym kraju odnotowali ogromny wzrost zainteresowania pacjentów płynem Lugola. To pokłosie doniesień o sytuacji

wojennej w Ukrainie. Z danych udostępnionych przez serwis gdziepolek.pl wynika, że informacja o przejęciu przez Rosjan kontroli nad elektrownią w Czarnobylu spowodowała wzrost sprzedaży tego preparatu o ponad 31.000 proc.. Zainteresowanie płynem Lugola nie słabnie, jednak w wielu aptekach preparat jest już niedostępny i nie ma go także w hurtowniach. Zgodnie z informacjami publikowanymi przez serwis gdziepolek, na dzień 3 marca płynu Lugola nie można było kupić m.in. w Krakowie, Lublinie, Kielcach, Białymstoku, a jedna apteka w Warszawie oferowała ostatnie jego opakowanie.

Do wzmożonego popytu na płyn Lugola odniosła się 2 marca Polska Agencja Atomistyki, która w swoim komunikacie podkreśla, że obecnie w Polsce nie ma zagrożenia radiacyjnego. Zgodnie z mapą opublikowaną na stronie tej instytucji, żadna polska stacja radiacyjna nie odnotowała podwyższonego promieniowania Gamma. PAA odradza więc zażywanie płynu Lugola, a także innych preparatów zawierających stabilny jod. „Przyjmowanie preparatów ze stabilnym jodem ma za zadanie ograniczenie przyswajania w tarczycy izotopów promieniotwórczych jodu, co może wystąpić jedynie w przypadku ich uwolnienia do atmosfery.

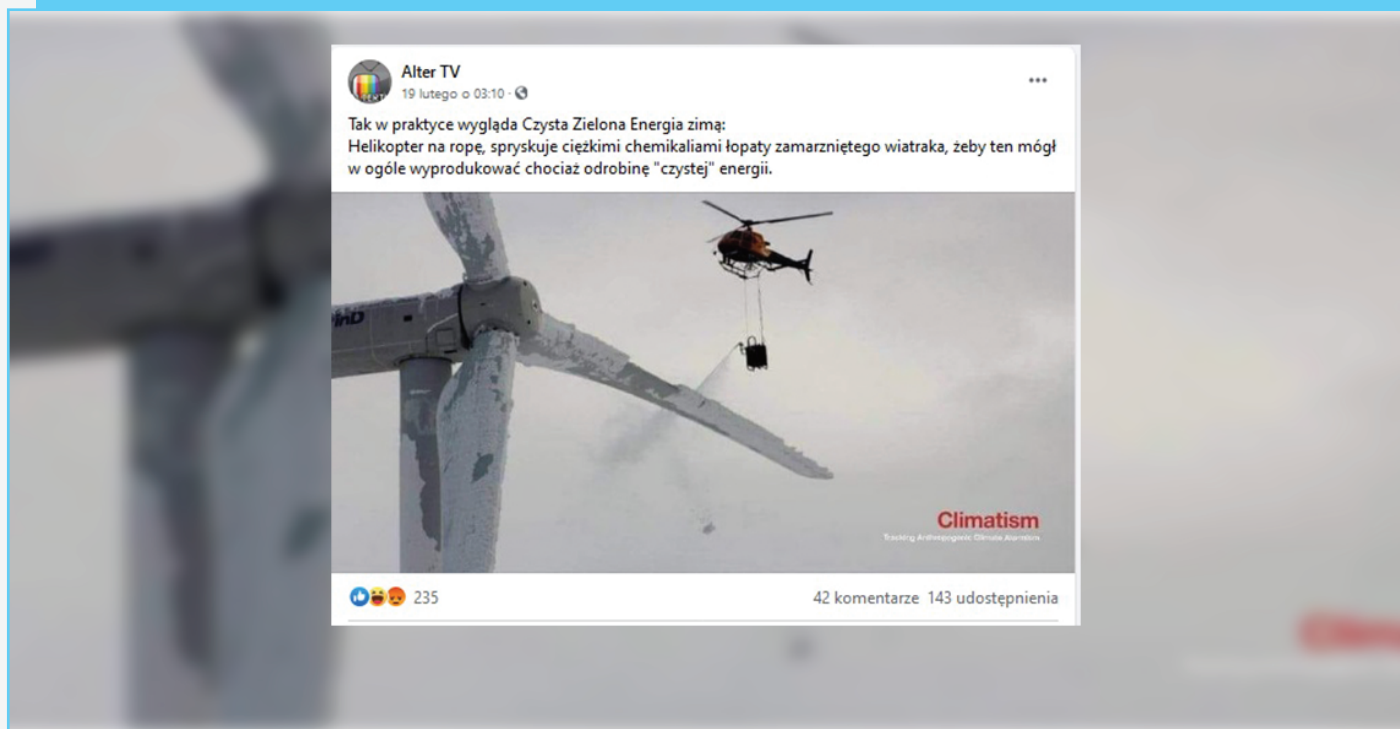
Obecnie nie odnotowujemy podwyższonych wskazań aparatury, która mierzy obecność izotopów promieniotwórczych w powietrzu. Nie ma też informacji o jakimkolwiek uwolnieniu substancji radioaktywnych poza granicami kraju” – podkreśla PAA w swoim komunikacie. W żadnym wypadku nie można przyjmować płynu Lugola na własną rękę. Substancja ta zawiera dużą dawkę jodu, który w nadmiarze może doprowadzić do rozwinięcia się nadczynności tarczycy, a u osób z niedoczynnością tego gruczołu lub zdiagnozowana chorobą Hashimoto grozi pogorszeniem przebiegu tych schorzeń.

Źródło:

<https://fakehunter.pap.pl/raport/d73b8d64-230e-4485-b23f-678af34befaf>

05. CHEMIKALIA HELIKOPTER

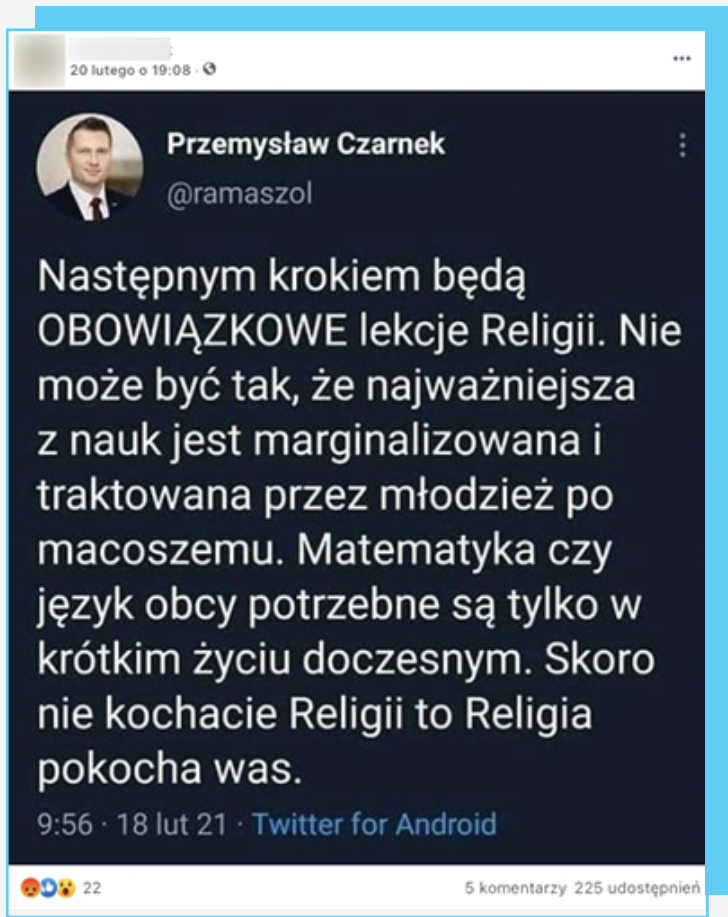
Autor posta pomija kontekst i nie podaje okoliczności powstania zdjęcia.

Facebookowy fanpage Alter TV udostępnił post ze zdjęciem, na którym ma być widoczny proces spryskiwania „ciężkimi chemikaliami” zamrożonych łopat wiatraka. W rzeczywistości wiatrak widoczny na fotografii oblewany jest ciepłą wodą. Dzięki temu zamrożone łopaty mogą na nowo rozpocząć pracę. Zdjęcie wykonano w Szwecji w 2014 roku.

Źródło:

https://demagog.org.pl/fake_news/helikopter-rozpyla-ciezkie-chemikalia-fake-news/

06. PRZEMYSŁAW CZARNEK

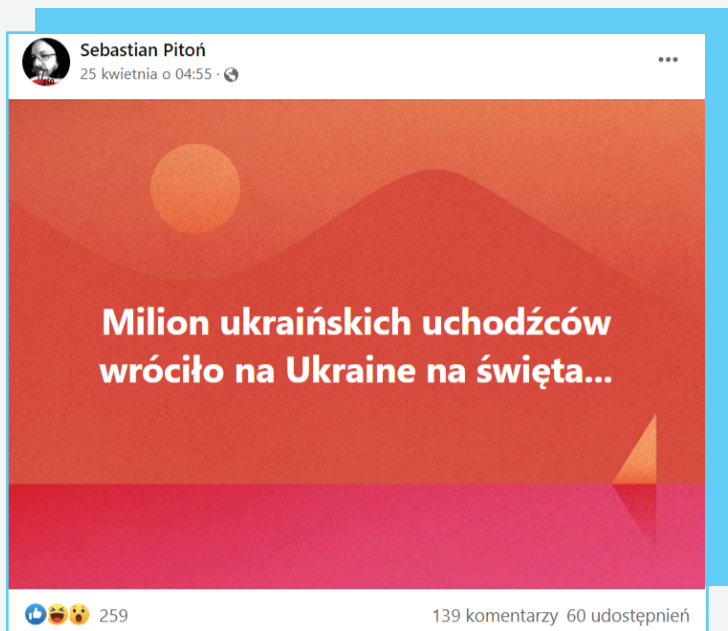
Nie, minister Przemysław Czarnek nie napisał tego tweeta. Kolejny użytkownik próbuje podszywać się pod osoby publiczne. Fałszywe tweety stają się częścią codzienności, na którą użytkownicy są coraz mniej wrażliwi. Niestety, niektóre informacje dotyczą aspektów życia, do których podchodzimy bardziej emocjonalnie, więc jesteśmy również bardziej podatni na działanie dezinformacji. Post udostępniono ponad 200 razy, m.in. w grupie Sympatycy Aleksandra Kwaśniewskiego - Prezydent Wszystkich Polaków. Wielu użytkowników było oburzonych zamiarem wprowadzenia obowiązkowej religii: „Powrót średniowiecza...”, „Nie mogę zmuszać do religii ,gdzie jest wolność wyznań”, „A co z niewierzącymi może najlepiej od razu ich wystrzelać” czy „Mam nadzieję że policja nie będzie na siłę przyprawiać uczniów na lekcje religii”. Czy Przemysław Czarnek napisał tego tweeta? Nie. Jak możemy zauważyć w prawym górnym rogu ekranu, pod napisem „Przemysław

Czarnek” widnieje oryginalna nazwa konta – @ramaszol. Przy weryfikacji profili na Facebooku czy Twitterze warto zwracać uwagę na wskaźnik weryfikacji. Niebieski znaczek obok imienia i nazwiska informuje nas o tym, że konto zostało zweryfikowane przez firmę. Oficjalne konto Czarnka na Twitterze posiada taki znaczek:

Źródło:

https://demagog.org.pl/fake_news/nie-minister-przemyslaw-czarnek-nie-napisał-tego-tweeta/

07. MILION UKRAINCÓW

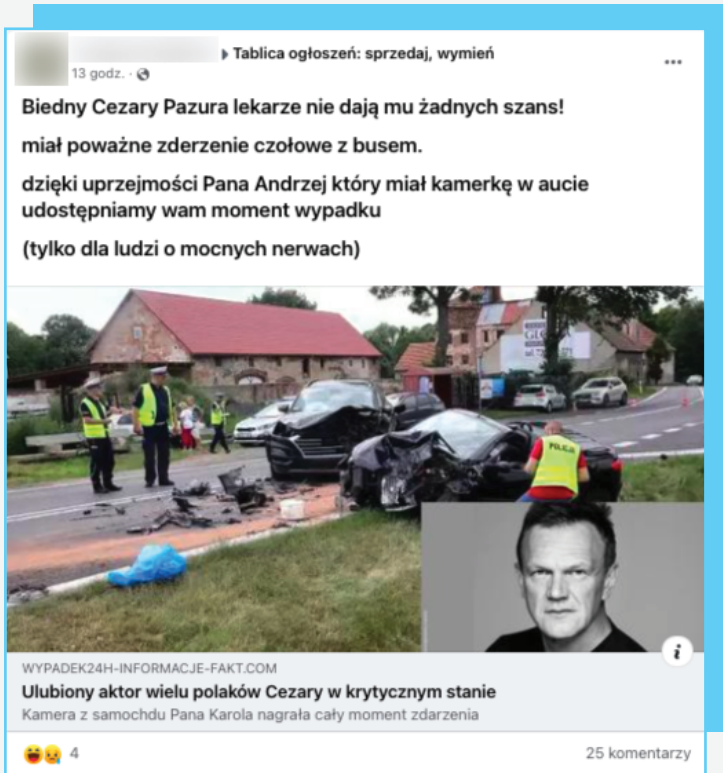
Na Facebooku pojawił się wpis Sebastiana Pitonia, w którym wskazano, że „milion ukraińskich uchodźców wróciło na Ukrainę a święta...”. Niektórzy internauci potraktowali te dane jako dowód na zakłamywanie trudnej sytuacji w związku z rosyjską inwazją. Liczba miliona osób powracających do Ukrainy nie odnosi się do osób, które wróciły do kraju na święta. To suma wszystkich osób, które wróciły do ojczyzny od 24 lutego 2022 roku, w tym w ramach obrony kraju. To mniej niż liczba osób, które zdecydowały się wyjechać z Ukrainy do Polski.

Źródło:

https://demagog.org.pl/fake_news/milion-ukrainkich-uchodzcow-wrocilo-na-swieta-fake-news/

08. CEZARY PAZURA

Post na jednej z facebookowych grup informuje o wypadku samochodowym, w którym ucierpieć miał Cezary Pazura. Wpis zawierał link prowadzący do rzekomego nagrania z wypadku. W mediach społecznościowych Cezarego Pazury brakuje informacji o wypadku. Zdjęcie mające obrazować tragedię zostało zrobione przed rzekomym zdarzeniem opisanym we wpisie. Link prowadzi do strony udającej portal Wirtualna Polska, której celem jest wyłudzenie danych bądź zarażenie komputera wirusem. Internetowi oszuści „okaleczyli” kolejnego celebrytę. Wcześniej ich ofiarami padły m.in. Anna Mucha i Edyta Górniak. Tym razem złe fatum miało dopaść aktora Cezarego Pazurę. Za pomocą wstecznego wyszukiwania grafiką dotarliśmy do artykułu na stronie Gazety Wrocławskiej. Tekst opisuje wypadek

samochodowy z soboty, 11 czerwca, na drodze krajowej 94 między Legnicą a Chojnowem. Wśród zdjęć dołączonych do artykułu możemy znaleźć fotografię wykorzystaną w dezinformującym wpisie. O wypadku informuje także policja. Na stronie KMP w Legnicy dowiemy się, że w wypadku brali udział mężczyźni w wieku 74 i 52 lat. Tymczasem Cezary Pazura ma ukończone 60 lat. Nie mógł brać zatem udziału w tym zdarzeniu. Link prowadzący do strony stworzonej przez oszustów. W przypadku informacji o wypadku Cezarego Pazury jest to witryna przypominająca portal Wirtualna Polska. Fałszywa strona zawiera rzekome nagranie z wypadku samochodowego. Podobnie jak bywało to w przeszłości, kliknięcie przycisku odtwarzania wiąże się z ryzykiem ściągnięcia złośliwego oprogramowania lub koniecznością podania danych osobowych w celu „weryfikacji”. W ten sposób oszuści wchodzą w posiadanie naszych loginów i haseł.

Źródło:

https://demagog.org.pl/fake_news/cezary-pazura-ranny-w-wypadku-to-zwykly-scam/

09. PROMIENIOWANIE W ZAPOROŻU

Radio ZET NEWS
@RadioZET_NEWS

Wojska rosyjskie ostrzelały elektrownię w Zaporozżu. W wyniku ostrzału wybuchł pożar. W największej elektrowni jądrowej w Europie istnieje realne zagrożenie nuklearne – powiedział Andriy Tuz, cytowany przez Radio Swoboda.

PILNE

1:15 AM · 4 mar 2022 · Twitter Web App

82 Tweety podane dalej 5 Cytatów z Tweeta 200 Polubień

„Nie ma żadnego zagrożenia w związku z sytuacją w Zaporoskiej Elektrowni Atomowej” – zapewniła minister klimatu i środowiska Anna Moskwa. „Nie ma uszkodzeń systemów ważnych dla bezpieczeństwa jądrowego Zaporoskiej EJ w zw. z ostrzałem artyleryjskim” – poinformował ukraiński dozór jądrowy. Na terenie elektrowni nie odnotowano wzrostu poziomu promieniowania. Sytuacja radiacyjna w Polsce pozostaje w normie. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki Łukasz Młynarkiewicz powiedział, że podczas ataku „nie doszło do uszkodzenia systemów ważnych dla bezpieczeństwa jądrowego”. Dodał, że na terenie zaporoskiej elektrowni nie odnotowano wzrostu promieniowania. Tak samo w Polsce, sytuacja radiacyjna nie odbiega od tego, co było przed agresją Rosji na Ukrainę. Przestrzegł też przed szerzącą się w tym zakresie dezinformacją.

Źródło:

<https://fakehunter.pap.pl/raport/78ef24a6-e521-446e-be15-492331842963>

